

Diccionari dels canvis en la vida russa

Poques societats deuen haver sofert un canvi tan radical com el que ha viscut Rússia, ni deuen haver-s'hi hagut d'adaptar en tan poc de temps. La vida russa és, avui, una font de conflictes permanent.

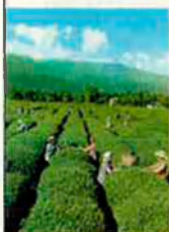

Absentisme laboral: Una de les plagues de l'economia russa. Segons dades del 1990, una mitjana de 200.000 persones deixen de presentar-se, sense cap justificació, a la feina. La tendència augmenta.

Acadèmia de les Ciències: Des del 1990 aquesta organització, el nucli científic més important de l'antiga URSS, és independent de l'estat, i des del 1991 està dividida entre les repúbliques. L'Acadèmia de les Ciències de l'URSS controlava, en el seu moment, 17 divisions de treball i 224 instituts d'investigació, amb un total de 150.000 científics.

Aeroflot: La companyia aèria més gran del món i un dels símbols del poder soviètic. La crisi és total. Molts dels avions estan en pessimes condicions i no troben combustible per a volar. Després de l'intent de colp d'estat Aeroflot es va subdividir en companyies republicanes i hom va permetre l'entrada de línies aèries estrangeres en el mercat interior. Des d'aleshores n'han nascut algunes, amb un pes creixent, com ASDA o Air Russia.

Agricultura: El gran problema de l'agricultura russa és la incapacitat de distribuir els seus productes. Els conreen, però molt sovint no els cullen i, encara menys, arriben a les ciutats. Des de fa mesos un equip d'experts americans treballa per al govern rus provant de trobar una fórmula que arregle la situació.

Alcoholisme: Un dels altres grans problemes de Rússia. La campanya de 1985-88 contra l'alcoholisme tingué resultats contradictoris. Per un costat baixà

la venda d'alcohol fins a gairebé la meitat. Però per un altre va créixer una immensa indústria clandestina d'elaboració (hi ha hagut dos milions de persones detingudes per aquesta causa) i hom constatà que la gent es bevia perfums, insecticides o alcohol pur, i arribava a causar-se fins i tot la mort. L'alcoholisme continua essent un greu problema econòmic.

Antisemitisme: Tradicionalment arrelat en el nacionalisme rus, la seua expansió recent ha estat notable. Ni l'emigració continuada de jueus no ha pogut frenar l'augment de les actituds xenòfobes, d'altra banda poc o gens combatudes des de les institucions oficials.

Arxius: Hi ha una autèntica batalla per a veure qui controla els extraordinaris arxius de les velles institucions soviètiques. Mentrestant, amb diners i voluntat es pot aconseguir gairebé de tot. El programa "Operació Nikolai" de TV3 n'és un bon exemple.

Avortament: L'avortament ha estat fins ara el mètode anticonceptiu per excel·lència de l'antiga Unió Soviètica, per manca de preservatius. Actualment continua essent legal, però a uns preus prohibitius. Això ha fet créixer el nombre d'avortaments il·legals, fets per gent sense experiència ni condicions sanitàries.

Bàltica: Les repúbliques de Lituània, Letònia i Estònia es van independitzar després de l'intent de colp d'estat i no han participat en la creació de la CEI. Els conflictes amb els russos que hi viuen ha elevat notablement la tensió aquests darrers mesos.

Bancs: Fins al 1989 els únics bancs eren estatals. La reforma del 1990 creà tres tipus de bancs: cooperatius (privats), regionals i autònoms. Des del colp, la legislació s'ha liberalitzat, però els bancs encara han de tenir l'aval del banc de l'estat per a cada operació que facen. En algunes zones han començat a aparèixer bancs occidentals, però la seua capacitat d'acció és mínima.

Beriozka: Les famoses botigues de tu-

ristes ja no són el que eren. Ara hi pot comprar tothom que tinga diners en divises fortes i, a més, moltes ja són gestionades per societats estrangeres.

Bolxoi: El símbol de la cultura soviètica passa un mal moment. No sols per problemes financers, sinó també per problemes polítics i artístics. D'un costat, perquè el Bolxoi es va identificar amb les actituds més reaccionàries, durant els últims anys de Gorbaxov, i d'un altre, perquè la seua direcció va posar tota la gestió artística en mans d'una discutida companyia britànica, cosa que provocà gairebé una rebel·lió dels artistes.

Borsa: Símbol per excel·lència del capitalisme. La borsa russa va ser inaugurada el novembre del 1990, però encara dista molt d'assemblar-se a les occidentals.

Cementiri: Els treballadors dels cementirris s'han guanyat molt mala fama per les seues exigències il·legals a l'hora de soterrar. L'ampolla de vodka és gairebé imprescindible com a regal, i sovint demanen diners o favors per a accedir a enterrar un cadàver.

Censura: Oficialment ha desaparegut. Però alguns governs, especialment el rus i els asiàtics, tenen una autèntica obsessió per a controlar els mitjans de comunicació. Aquesta obsessió ha portat a episodis sinistres com la destitució del cap de la televisió russa per discrepàncies amb la presidència.

Coca-Cola: El símbol occidental per excel·lència. A l'antiga URSS només hi havia una versió local de Pepsi-Cola des del 1974 i la seua gran competidora no hi va poder entrar fins al 1988. Això la va fer aparèixer més moderna i *chic* que no la Pepsi. En 1991 la companyia d'Atlanta va pagar a un astronauta perquè se'n beguera una ampolla en l'espai davant les càmeres de televisió. En revenja la Pepsi ha aconseguit l'exclusiva per a distribuir vodka rus als